

Simulare județeană\_Examenul de bacalaureat național  
Limba și literatura maghiară maternă  
Magyar nyelv és irodalom

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.
- Minden tétel kötelező. A megjelenés 10 pontot ér.
- A válaszok kidolgozására szánt idő 3 óra.

SUBIECTUL I

30 puncte

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Petőfi Sándor  
Szeptember végén

Még nyílnak a völgyben a kerti virágok,  
Még zöldel a nyárfa az ablak előtt,  
De látod amottan a téli világot?  
Már hó takarja el a bérci tetőt.  
Még ifju szivemben a lángsugarú nyár  
S még benne virít az egész kikelet,  
De íme sötét hajam őszbe vegyül már,  
A tél dere már megüté fejemet.

Elhull a virág, eliramlik az élet...  
Úlj, hitvesem, úlj az ölembe ide!  
Ki most fejedet kebelemre tevéd le,  
Holnap nem omolsz-e sirom fölibe?  
Oh mondd: ha előbb halok el, tetemimre  
Könnyezve borítasz-e szemfödelet?  
S rábírhat-e majdan egy ifju szerelme,  
Hogy elhagyod érte az én nevemet?

Ha eldobod egykor az özvegyi fátyolt,  
Fejfámra sötét lobogóul akaszd,  
Én feljövök érte a síri világbol  
Az éj közepén, s oda leviszem azt,  
Letörlni véle könnyűimet érted,  
Ki könnyeden elfeledéd hivedet,  
S e szív sebeit bekötözni, ki téged  
Még akkor is, ott is, örökre szeret!

- |                                                                      |        |
|----------------------------------------------------------------------|--------|
| a. a vers témája                                                     | 5 pont |
| b. az emberi és természeti szféra viszonya az első strófa leírásában | 5 pont |
| c. a második strófa poétikai eszközeinek szerepe                     | 5 pont |
| d. A költemény elégiaira jellemző sajátosságai                       | 5 pont |

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

**Megjegyzés:** A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét.  
A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

**Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!**

A tilinkó mint hangszernév sokféle népi fúvós hangszert, furulyát, fűzfasípot jelölhet. Hangkészlete a természetes felhangsor hangjaiból áll, ezeket a fúvás erősségének változtatásával és a cső végének zárásával - nyitásával lehet előállítani. A mai Magyarországon ilyen népi hangszerek nincsen nyoma, csak a csángók és a máramarosi, moldvai (bukovinai) románok körében használatos. A moldvai csángók tilink, tilinka, csilinka, pilinka, pipilinka néven ismerik, a gyimesi csángók közt szélenfúvó furulya a neve. Jellemző építési anyaga a fűzfaág, hossza 60–80 cm közötti. Elsősorban pásztorok hangszere.

Készülhet a fűzfasíphoz hasonlóan úgy, hogy az egyenes, csomómentes tavaszi fűzfaágról lehúzzák, „leduvasztják” a héját, de a furulyához hasonlóan lehet fából kifűrt cső is. Nem csak egyenes, görbített formája is ismert. Ha fából készül, a 2–3 mm falvastagságú cső peremét a megfűjás felüli végén kívülről befelé körbefaragják, kúpszerűen mintegy kiékesítik, hogy szélhasító ékként szolgáljon.

A tilinkó hangszernév Bartók Béla marostordai székely adatközlője szerint egy hangképző nyílás nélküli, dugós fűzfasípot jelölt, amiről Bartók úgy vélte, hogy a csángó, illetve román tilinka, tilincă csökevényes változata. Ebből a feltevésből adódott, hogy a hanglyuk nélküli felhangfurulyákat Bartók nyomán ma is általában tilinkónak (ó-val) nevezzük. A tilinka, tilincă szóról a nyelvtudomány eddig nem tudta eldönteni, hogy magyar vagy román eredetű-e. A perzsa tiling szó formájában és jelentésében egyaránt hasonlít hozzá. A Tilinkó, Kilinkó, Pilinkó magyar népmesehősök nevéként is előfordul.

(www.hungarikumok.hu)

- a. Melyik stílusréteg sajátosságai figyelhetők meg a szövegben? Válaszát indokolja! **5 pont**
- b. Milyen rokon értelmű megfelelőkkel helyettesítené a szöveg következő szavait:  
*tilinkó, héj, pásztor?* **6 pont**
- c. Emeljen ki a szövegből négy nyelvtani kapcsolóelemet! **4 pont**
- d. Számoljon be 10-15 mondatos monológban korosztálya zenehallgatási szokásairól! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

**Megjegyzés:** A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

## SUBIECTUL III

## 30 puncte

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: **A regény műfaji jellemzői** (pl. Jókai Mór: *Az arany ember*, Mikszáth Kálmán: *Beszterce ostroma*, Móricz Zsigmond: *Sárarany*, Kosztolányi Dezső: *Édes Anna*, Krúdy Gyula: *A vörös postakocsi*, Kós Károly: *Varju nemzetség*, Ottlik Géza: *Iskola a határon*, Tamási Áron: *Ábel a rengetegben*, Kuncz Aladár: *Fekete kolostor* – vagy más olvasott regény)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a regény műfaji jellemzői **5 pont**
- b. történetalakítás (pl. metonimikus/metaforikus) **5 pont**
- c. időkezelés (pl. az elbeszélés ideje és a történet ideje, idősíkváltások, külső/belső idő) **5 pont**
- d. a szereplők megformálásának eljárásai (pl. beszéd, cselekedtetés) **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

**10 pont**

**Megjegyzés:** A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.